

Arkivnr: 2017/16980-6
Saksbehandlar: Birthe Andersen Haugen

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Yrkesopplæringsnemnda		05.03.2018
Utval for opplæring og helse		13.03.2018
Fylkesutvalet		11.04.2018

Moglegheit for å få til ei landslinje innan design og tekstil Vg2

Samandrag

Fylkesutvalet fatta i sak PS-293/17 vedtak om vidareføring av Vg2 Design og tekstil ved Årstad vgs. Vidare vart det vedteke at administrasjonen skulle kome attende med sak om moglegheit for å få til ei landslinje innan Design og tekstil Vg2. Vedtaket sa også at nabofylka bør inviterast inn i prosessen.

Føremålet med landslinjetilboda er å sikre at elevar frå heile landet har eit nasjonalt tilbod i små og/eller kostbare tilbod. Dersom ein vurderer Vg2 Design og tekstil opp mot desse to kriteria, finn fylkesrådmannen at det ikkje er grunnlag for å søkje om å få godkjenning som landslinjetilbod. Årsaka til det i dag er tilbod innan Design og tekstil ved totalt 18 skular i 10 fylkeskommunar. Det er minst 270 elevplassar ved desse tilboda. Eit slikt omfang kan etter fylkesrådmannen si vurdering ikkje karakteriserast som lite. Vidare er det slik at kostnaden til Vg2 Design og tekstil ikkje skil seg vesentleg frå kostnaden til andre Vg2-tilbod innan utdanningsprogrammet Design og handverk. Fylkesrådmannen kan difor ikkje sjå at grunnlaget for landslinjestatus er til stades etter dette kriteriet.

Økonomi: Dersom ein får godkjent eit landslinjetilbod, vil ein få tilskot direkte frå staten

Klima: Ingen effekt

Folkehelse: Ingen effekt

Regional planstrategi: Ingen effekt

Forslag til innstilling

Det vert ikkje arbeid vidare med ein søknad om landslinjetilbod Vg2 design og tekstil.

Rune Haugsdal
fylkesrådmann

Svein Leidulf Heggheim
fylkesdirektør opplæring

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

Fylkesrådmannen, 21.02.2018

Bakgrunn

I sak PS-293/17 Justering av tilbudsstrukturen 2018/19 – klassesaka - som vart handsama i fylkesutvalet 7. desember 2017, rådde fylkesrådmannen til nedlegging av Vg2 Design og tekstil ved Årstad vgs. Årsaka til framlegget var at det ikkje er læreplassar i faget. Rådmannen peika på at det i fleire år har vore oppretta Vg3 i skule innan Kjole- og draktsyarfaget som alternativ til læreplass for elevar som har fullført Vg2 Design og tekstil. Vg3 i skule innan Kjole og draktsyarfaget er eit svært kostbart tilbod, og talet på elevar som oppnår fagbrev etter eitt år, er relativt lågt. I tillegg er det ein svært liten arbeidsmarknad for dei som fullfører utdanninga.

Fylkesutvalet fatta i sak PS-293/17 vedtak om vidareføring Vg2 Design og tekstil ved Årstad vgs. Vidare vart det vedteke at administrasjonen skulle kome attende med sak om moglegheit for å få til ei landslinje innan Design og tekstil Vg2. Vedtaket sa også at nabofylka bør inviterast inn i prosessen.

Om landslinjetilbod

Føremålet med landslinjetilboda er å sikre at elevar frå heile landet har eit nasjonalt tilbod i små og/eller kostbare tilbod.

Fylke med godkjende landslinjetilbod må stille nødvendige lokale og skuleromsutstyr, verkstader, øvingslokale o.l. til disposisjon, medan Utdanningsdirektoratet utbetalar driftstilskot og utstyrstilskot.

Det er Kunnskapsdepartementet som avgjer kva tilbod som får status som landslinje.

Inntak til landslinjer er regulert i § 6-12 i forskrift til opplæringslova.

«Inntak til landslinjer

Landslinjer er dei utdanningsprogramma på Vg1 eller programområda på Vg2 eller Vg3 som til ei kvar tid er godkjende av departementet som landslinjer. Ved inntak til godkjende landslinjer stiller søkjarar frå heile landet likt i konkurransen om plassar.»

Det er i dag følgjande godkjende landslinjetilbod:

- Anleggsteknikkfaget (Vg2)
- Anleggsmaskinmekanikerfaget (Vg3)
- Naturbruk med hovedfokus på økologisk landbruk (Vg2 og Vg3)
- Sportsfiske som næring og hobby (Vg1,Vg2 og Vg3)
- Einskilde idrettar/skiidrettar Vg1,Vg2 og Vg2
- Yrkessjåførfaget
- Flyfag (Vg2)
- Flytekniske fag (Vg3)
- Avionikerfaget (Vg3)
- Romteknologi – Vg3:
- Musikk, dans og drama med vekt på folkemusikk (Vg1,Vg2 og Vg3)
- Ur- og instrumentmakerfaget (Vg2)
- Smedfaget (Vg2) (ny hausten 2014)
- Natur- og miljøfag (Vg1, Vg2 og Vg3) (ny hausten 2015)

Hordaland har landslinjetilbod innan anleggsteknikkfaget, anleggsmaskinmekanikerfaget, yrkessjåførfaget og smedfaget. Dei tre første tilboda er landslinjetilbod fordi dei er kostbare samanlikna med andre tilbod. Mange fylke har desse tilboda, og elevane vert stort sett rekruttert frå eige fylke eller nabofylka. Hordaland er einaste fylke som har tilbod om smedfag, såleis er dette eit lite fag som har fått landslinjestatus på dette grunnlaget.

Vg2 design og tekstil

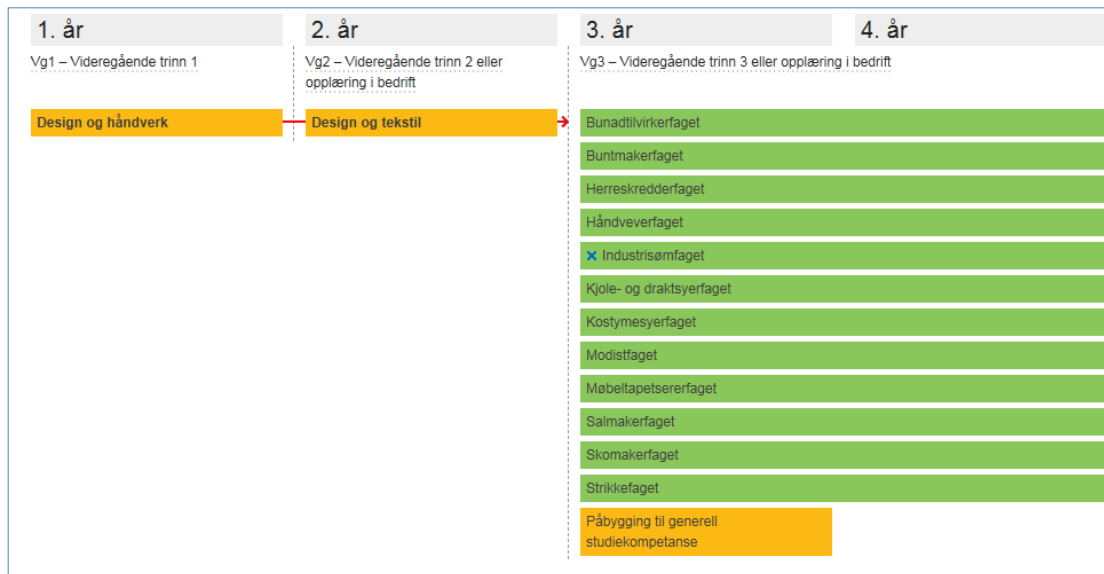
Totalt 14 fylke og 18 skular tilbyr Vg2 Design og tekstil. Tabellen under syner tilbodet pr fylke.

Fylke	Skule
Hordaland	Årstad vgs
Hedmark	Hamar katedralskole
Rogaland	Godalen vgs
Akershus	Lørenskog vgs Rud vgs
Buskerud	Kongsberg vgs
Østfold	Glemmen vgs Pluss skolen
Vestfold	Færder vgs
Møre og Romsdal	Borgund vgs
Trøndelag	Charlottenlund vgs Levanger vgs
Aust- Agder	Sam Eyde vgs
Vest- Agder	Mandal vgs
Oslo	Edvard Munch vgs
Troms	Bardufoss og Høgtun vgs
Nordland	Bodin vgs og maritime skole Polarsirkelen vgs

Dersom ein legg til grunn at det er ein klasse ved kvar skule, med 15 elevplassar i kvar klasse, er det totalt 270 plassar på programfaget Design og tekstil. 15 av desse plassane er ved Årstad vgs.

I dag har Rogaland tilbod om Vg2 Design og tekstil, medan Sogn og Fjordane ikkje har slikt tilbod. Fylkesrådmannen har førebels ikkje vore i kontakt med desse fylka om eit eventuelt landslinjetilbod. Slik kontakt vil bli oppretta dersom det vert vedteke at ein skal arbeide vidare med ein søknad om landslinjetilbod.

Vg2 Design og tekstil kvalifiserer for 12 ulike Vg3-løp enten som læretid i bedrift eller Vg3 i skule. I tillegg kan elevane velje påbygg til generell studiekompetanse. Figuren under syner dei ulike Vg3-løpa etter Vg2 Design og tekstil.

Kjelde: www.vilbli.no

Trass i at det er 12 ulike lærefag å velje mellom, er det svært få av elevane frå Vg2 Design og tekstil som har fått læreplass dei siste åra. Årsaka til dette er at faga er små, eller at det er små handverksbedrifter innan faga. Dette har ført til at bedriftene sjeldan har tatt inn lærlingar. På landsbasis vart det inngått 32 lærekontraktar i 2017, medan det i Hordaland vart inngått ein lærekontrakt i 2017.

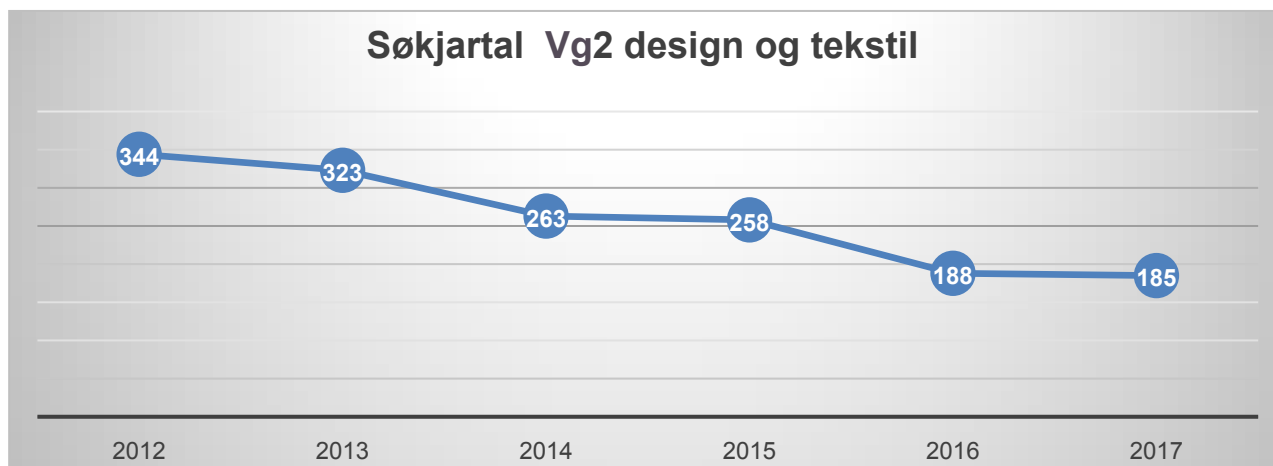
Årstad vgs har difor gjennom mange år hatt tilbod innan Vg3 i skule i Kjole- og draktsyrfaget for å gje elevane moglegheit til å fullføre utdanninga si med fagbrev. Det er svært få av elevane som har greidd å bestå fagprøven etter eit år Vg3 i skule. Vidare er arbeidsmarknaden etter fullført utdanning avgrensa.

Rett til inntak til ledige plassar

Frå hausten 2017 vart reglane for inntak endra slik at ungdom kan søkje seg til ledige plassar i andre fylke. Det betyr at sjølv om eit tilbod ikkje har status som landslinje eller landsdekkande tilbod, kan elevar frå andre fylke få plass dersom det er ledige plassar etter at elevar frå eige fylke har fått tilbod. Heimfylket er pliktig til å betale gjesteelevsats for slike elevar.

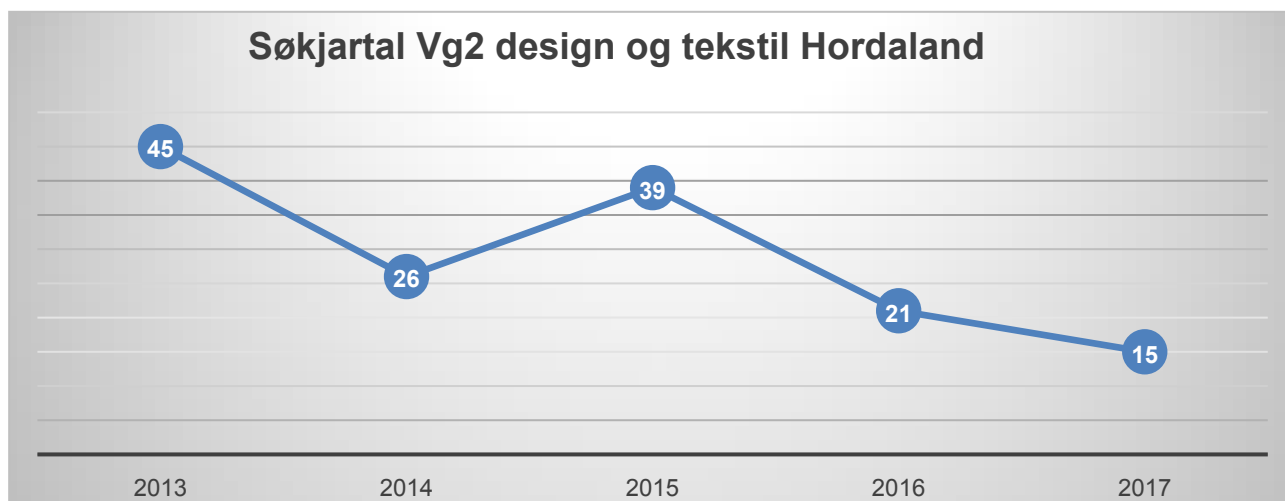
Utvikling i søkjartala

Dei siste åra har talet på søkjarar til utdanningsprogrammet Design og handverk gått ned frå 5001 i skuleåret 2012/13 til 3980 i 2017/18. Den same utviklinga kan ein sjå for søkjartala til Vg2 Design og tekstil. Figuren under syner utviklinga i søkjartala til Vg2 Design og tekstil.

Kjelde: tal og statistikk frå Utdanningsdirektoratet

Endringa i søkjartala til tilboda i Hordaland har også hatt ein negativ trend i perioden slik tabellen under syner.

Kjelde: tal og statistikk frå Utdanningsdirektoratet

Vurdering av grunnlag for søknad om landslinjestatus

Føremålet med landslinjetilboda er å sikre at elevar frå heile landet har eit nasjonalt tilbod i programfag som enten

1. er små
2. og/eller er kostbare i høve til andre tilbod.

Ved eventuell vurdering av ein søknad om godkjenning av eit nytt landslinjetilbod er det desse to kriteria Kunnskapsdepartementet må legge til grunn.

Dersom ein vurderer Vg2 Design og tekstil opp mot desse to kriteria, finn fylkesrådmannen at det ikkje er grunnlag for å søkje om å få godkjenning som landslinjetilbod. Årsaka til det er at Design og tekstil i dag vert tilbydd ved totalt 19 skular i 13 fylkeskommunar. Det er minst 285 elevplassar ved desse tilboda. Eit slikt omfang kan etter fylkesrådmannen si vurdering ikkje karakteriserast som lite. Vidare er det slik at kostnaden til Vg2 Design og tekstil ikkje skil seg vesentleg frå kostnaden til andre Vg2-tilbod innan utdanningsprogrammet Design og handverk. Fylkesrådmannen kan difor ikkje sjå at grunnlaget for landslinjestatus er til stades etter dette kriteriet heller.